

[Maisted]

nesker, der ejer virksomhederne, men simpelt hen for at bevare nogle arbejdspladser. Jeg er glad for den delvise støtte, der har været, og jeg håber, udvalgsarbejdet vil betyde, at vi også kan få ryddet de sidste hindringer af vejen for virksomhederne og bevare nogle arbejdspladser.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg har ikke særlige bemærkninger at gøre til forslaget ud over dem, jeg har gjort. Jeg har heller ikke særlige kommentarer til de synspunkter, der er fremført fra ordførernes side. Jeg kan jo sige, at der ikke er meget nyt under solen: det er de argumenter, vi har hørt mange gange tidligere, og jeg må igen konstatere, at de argumenter, der er fremført fra oppositionen til dette lovforslag, i hvert fald endnu ikke har gjort særlig meget indtryk på forslagsstillerne. Men vi må håbe på, at det også kan blive bedre på det område.

Der blev stillet et enkelt spørgsmål til mig af hr. Anders Poulsen, og det spørgsmål overraskede mig lidt, for det gik vist nærmest ud på, at ligningsmyndighederne ikke er parate til at acceptere konsekvensen af den dom, som er blevet omtalt af flere ordførere. Det vil jeg dog betvivle skulle være tilfældet, i hvert fald må det være op til hr. Anders Poulsen under udvalgsarbejdet at fremlægge den fornødne dokumentation herfor. Det kan ikke være min opgave at fortolke dommen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om skattemorarenten m. v.

[Af Glistrup (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 20. Fremsat 13/11 79).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det forslag, fremskridtspartiet her fremsætter, går ud på to ting: for det første vil man ophæve de særlige regler, som findes rundt om i skattelovgivningen om morarenter på skatteområdet, således at den almindelige regel i lov om renter ved forsinket indbetaling m.v. skal være gældende også for skattemorarenter. Det vil sige, at morarenter for for sen indbetaling af skyldig skat skal være diskontoen plus 2 pct., og det vil i øjeblikket sige 13 pct. I den henseende er forslaget en ren genfremsættelse af det forslag, fremskridtspartiet fremsatte herom i foråret.

For det andet og som noget nyt foreslås det, at reglen i ligningslovens § 17 a ophæves, og det vil betyde, at fradragsretten for renter af skatter og afgifter genindføres.

Baggrunden for forslaget er, at forslagsstillerne finder, at der i øjeblikket sker en forskelsbehandling mellem på den ene side staten som kreditor for skattekrav og på den anden side almindelige kreditorer, som kun kan tage de nævnte 13 pct. i rente af deres fordringer.

Jeg skal ikke her nærmere redegøre for de forskellige rentesatser på skatteområdet, idet jeg kan henvise til den tidligere skatte- og afgiftsministers redegørelse herfor ved behandlingen den 27. februar 1979 af fremskridtspartiets tilsvarende tidligere forslag, men jeg vil gentage, hvad ministeren dengang sagde, og hvad vi fra socialdemokratiets side fuldt ud bakkede op, om formålet med de nugældende regler om skattemorarenter.

For det første er skattemorarenten en betaling for den kredit, man opnår ved ikke at betale skatten i tide. Men herudover skal skattemorarenten være en ekstra tilskyndelse til, at der sker rettidig indbetaling, sådan at man i videst muligt omfang undgår restancer. Skattemorarenten må derfor ligge på et niveau, der er højere end den almindelige markedsrente, hvorved man undgår, at det bliver attraktivt at være i restance med netop skattebetalingen. Dette er der så meget mere grund til at præcisere nu under behandlingen

[Ministeren for skatter og afgifter]

af dette forslag, som det ikke alene foreslås, at skattemorarenten sættes til diskontoen plus 2 pct., hvilket er lavt, men desuden, at denne rente gøres fradragsberettiget ved indkomstopgørelsen.

Jeg må på regeringens vegne også tage afstand fra dette forslag.

Thomas Have (S):

Det er i dag 9 måneder siden, at vi her i tinget behandlede et lignende forslag fra fremskridtspartiet. Nu har man igen barslet med et forslag, som vi fra socialdemokratiets side ikke kan medvirke til at holde over døben.

Anders Poulsen (V):

Det foreliggende forslag om skattemorarenter er en genfremsættelse fra februar i år. Ifølge forslaget ønskes bestemmelserne vedrørende skattemorarenter henført til bestemmelserne i loven om renter ved forsinket betaling, der blev gennemført i december 1977.

Til indledning vil jeg sige, at det godt kan undre lidt, at forslagsstillerne ønsker skattemorarenterne overført til et regelsæt – altså for renter ved for sen betaling – som forslagsstillerne var imod ved gennemførelsen i december 1977, men lad det være.

Hvis forslaget gennemføres, vil det medføre, at der indføres samme sats for alle skatte- og afgiftsmorarenter, at der indføres samme fradragsmæssige stilling for skattemorarenter og andre renteudgifter, og at der indføres samme niveauhøjde for skattemorarenter som for renter ved for sen indbetaling af krav på formuerettens område.

Lad mig dernæst sige, at de nugældende regler for skattemorarenter er uoverskuelige: der findes flere forskellige satser. I hovedtræk er det sådan, at B-skat, restskat og selskabsskat pålægges 1 pct. pr. måned, indeholdt A-skat, udbytteskat og moms 1,3 pct. pr. måned, og derudover er der en række andre satser, som alle er lavere.

De uoverskuelige regler er vi i venstre imod. Det bør være sådan, at risikoen for, at skattemyndighederne udregner morarenterne forkert, er minimal, og endvidere sådan, at borgerne har let ved at efterregne de pålagte morarenter. Det er ikke tilfældet i øjeblikket. Derfor kan venstre medvirke til ensartede og

let gennemskuelige regler for beregning af morarenter på skatteområdet.

Skattemorarenterne er i de nugældende regler ikke fradragsberettigede med undtagelse af renter til visse henstandsordninger. Det forhold, at skattemorarenterne ikke er fradragsberettigede, betyder, at de borgere, der har mulighed for det, ombytter skattegæld med f. eks. varegæld, hvor renten er fradragsberettiget. Omfanget af denne ombytning er afhængig af den enkeltes mulighed for det og af den enkeltes marginalskatteprocent: jo højere skatteprocent, jo større incitament til ombytning.

De nævnte forhold medfører nogle urimeligheder og gør, at overblikket over den reelle belastning af de høje skattemorarenter vanskeliggøres og er forskelligt fra borger til borger. Vi er derfor i venstre åbne over for fradragsretten for skattemorarenterne.

Derimod finder vi det ikke rigtigt, at skattemorarenterne lovteknisk kommer til at høre under bestemmelserne for renter af for sen indbetaling af krav på formuerettens område. Vi finder det ikke rigtigt af praktiske grunde, og vi finder det heller ikke rigtigt af de principielle grunde, som ministeren nævnte, nemlig at rentesatsernes højde absolut skal være ens på de to områder. Renterne af for sent indbetalte krav under formueretten sigter, som ministeren nævnte det, primært imod at yde kreditor dækning for det lidte tab ved betalingsforsinkelsen. Man kan være enig eller uenig i dette, men det er nu engang lovens forudsætninger. Skattemorarenterne har imidlertid også en anden og absolut væsentlig funktion, nemlig at tilskynde til rettidig betaling af skatten, og denne funktion bør fortsat tillægges en betydelig vægt.

Jeg vil til sidst sige, at vi fra venstres side med hensyntagen til de fremførte betragtninger kan tilsiige lovforslaget en saglig udvalgsbehandling.

Hagen Hagensen (KF):

Der findes for os at se en rimelighed i, at man skal tilsvare dem, man skylder penge, den samme rente – der er ingen grund til, at det offentlige skal have nogen særstilling på dette område – og vi vil da gerne se på det lovforslag, der nu er fremsat på ny, og gennemgå hele den jungle af forskellige satser, der findes inden for skattens område, med

[Hagen Hagensen]

henblik på at gøre den ensartet og i princippet bringe den til at være det samme, som man skal betale enhver anden, man skylder penge. Som nævnt finder vi ingen grund til, at det offentlige skal gå forud; det er et rimeligt krav, at alle, der har penge til gode, får dem ind, og renten i sig selv skal tilskynde til rettidig betaling. Det gælder i forhold til det offentlige, og det gælder i forhold til enhver anden, man skylder penge.

Vi vil som sagt være med til i udvalget at grave dette igennem og sørge for at medvirke til, at der kommer rimeligere tilstande på dette område. Ikke mindst i en tid, hvor økonomi er noget, som mange må kæmpe med for at klare sig igennem, er der noget urimeligt i, at staten på mange måder skal gå foran i henseende til at få mest muligt ud af de borgere, der skylder penge, oven i købet på det vilkår, at man ikke kan fratrække renten af en sådan gæld.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi ser da gerne på, om der skulle være nogen af de omtalte rentesatser, der bør rettes. Jeg skal ikke ophidse gemytterne på dette sene tidspunkt og vil lade være at drage den konklusion, at det vel så bliver i opadgående retning, men der er ét princip, vi ikke vil diskutere, og det er, hvorvidt disse morarenter skal være fradragsberettigede. Det skal de ikke være. Fradragsberettigede renter vil sige, at man godtgør 70 pct. for dem med de store indkomster og 40 pct. for dem med de små. Det er asocialt, og det vil vi ikke under nogen omstændigheder diskutere.

Bollmann (CD):

Jeg skal ikke knytte mange kommentarer til dette forslag, der også er en ganganger, men henvise til, hvad jeg sagde sidst. Det er rigtigt, at der er to ting i det, dels en ensretning, om jeg så må sige, at rentesatserne, dels spørgsmålet om rentefradragsberettigelsen, og jeg kan på CDs vegne sige, at vi ligesom sidst ser positivt på begge dele af forslaget.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi vil gerne være med til en forenkling på disse områder, og derfor vil vi være med til et positivt arbejde i udvalget med hensyn til dette forslag.

Flygaard (DR):

Retsforbundet ser velvilligt på det foreliggende lovforslag.

Glistrup (FP):

Der var en ganske klar uoverensstemmelse mellem ministerens hovedbegrundelse og hans konklusion. Ministeren anførte, at de regler, vi har i øjeblikket, er indrettet, som de er, for at det ikke skal være attraktivt at være i restance med netop skatten. Men som forholdet er, er jo de rentesatser, vi har over for skatten, reelt så meget højere end på andre områder, at der ikke er den lighed, som ministeren tilsyneladende ville virke for. Det skulle være sådan, at det ikke var attraktivt at være i restance med hverken det ene eller det andet. Det er faktisk sådan, at der, som tingene har udviklet sig, er kommet et misforhold, og jeg ved da godt, hvordan det er opstået. Det er, fordi man gennem umindelige tider havde den regel, at morarentesatsen på skatter var 6 pct. pro anno, fradragsberettiget, og det svarede sådan nogenlunde til markedsrenten, det svarede til den rente, vi kendte i købeloven, ved handelskøb og lignende ting. Så kommer hr. Grünbaum ind og får ansvaret for dansk økonomi, med det resultat, at 6 pct. efterhånden bliver en forfærdelig lav rentesats, og så bliver hr. Grünbaum meget vred over, at det er attraktivt at være i restance med skatten, fordi man kun skal betale 6 pct. Renten krøb op til 7, 8, 9, 10 pct., efterhånden som hr. Grünbaum fik lov til at regere længere og længere, og derfor ville hr. Grünbaum skabe en vis balance mellem den højrentefod, han havde skabt i samfundet, og de 6 pct., der fra gammel tid havde stået i skatteloven. Men hr. Grünbaum sad så meget længere, end bukserne kunne holde, sådan at han nu har fået gjort skattemorarenten væsentlig højere end den almindelige rentesats i samfundet. Det er altså betragtningerne fra omkring begyndelsen af 1970'erne, der nu på tærskelen til 1980'erne er hovedbegrundelsen for ministeren. Han bør en gang imellem luge ud i gamle manuskripter, som han får fra embedsmænd fra for længst forsvundne finansministres tid i ministeriet, og se at få lavet sin egen stil, og det kommer vel nok også, når han har fået tid til at rydde opovre i ministeriet.

[Glistrup]

Så meget om, hvorfor afvisningen af forslaget ikke kan tages for gode varer.

Men når vi så skal til at se positivt på det, og det er da det, vi skal, er der tre gode ting i dette lovforslag, som vi under udvalgsarbejdet i og for sig kan diskutere uafhængigt af hinanden. Selvfølgelig ser fremskridtspartiet helst alle tre gode ting gennemført, men vi er nøjsomme folk, og kan vi bare komme et stykke ad vejen på det ene eller det andet område, ved vi, hvad vi skal genfremsætte forslag om til næste år og næste år igen osv., indtil vi får fremskridtsregeringen, der med et snuptag gennemfører de paradisiske tilstande over det hele.

Den første af disse tre ting er problemet om, hvorvidt disse renter skal behandles anderledes end andre renter, og da hørte vi jo hr. Bernhard Baunsgaards grammofonplade – jeg tror, det efterhånden var 978. gang, så han når vel inden jul at holde 1.000 gangs jubilæum – nemlig at det vil man ikke være med til, for det betyder 70 pct. for den rige og 40 pct. for den fattige. Nu gad jeg nok se, hvilken kommune hr. Bernhard Baunsgaard kan få 40 pct. som mindstesatsen i og 70 pct. for de høje indkomster. Det kniber det måske også en lille smule med, i hvert tilfælde hvis man sådan tager en gennemsnitsbetragtning. Men den debat kan vi jo føre en anden gang, og det kommer vi utvivlsomt også til at gøre et væld af gange. Men når vi nu har rentefradragsretten, er det uhensigtsmæssigt at operere med og forvirrende for befolkningen og ødelæggende for rationel lovgivning, at lige præcis nogle mere eller mindre tilfældige renter skal tages ud som syndebugke og behandles anderledes, end andre renter bliver behandlet. Derfor bør vi have fradragsret hele vejen igennem. Men i øjeblikket er det jo så slemt, at man selv inden for skattefeltet skal sidde og finde ud af – og jeg tvivler på, at der er mere end tre mennesker her i landet, der overhovedet kan det uden at skulle slå op i lovsamlinger et væld af gange – hvornår renterne er fradragsberettigede, og hvornår de ikke er. For nogle skattemorarenter er jo stadig væk fradragsberettigede, som man kan se det af fremstillingen i bemærkningerne til dette lovforslag. Det er noget, som vi givet har en pligt til at se på i udvalget, hvis vi skal til at lave forståelig lovgivning.

Det andet er, at der gælder 10–11 forskellige rentesatser, som hr. Anders Poulsen så rigtigt gjorde meget ud af, inden for skattefeltet, men det er jo endnu værre, end hr. Anders Poulsen beskrev det, for ikke blot gælder der altså 10–11–12 forskellige satser, men det er jo sådan, at når der er så mange forskellige ting, kommer der altid nogle behjertede mennesker og foreslår, at nu skal lige den rentesats justeres enten lidt op eller lidt ned, for at den ikke skal være forskellig fra denne eller hin anden rentesats, og da det jo hænder, at skattesager kommer til at løbe over en betragtelig periode, skal man, når man skal i gang med renteberegninger måske for en 27-årig periode, eller hvor lang tid den pågældende skattesag nu har løbet, fordi der er disse hyppige ændringer, til at foretage beregninger 12–14–16 gange med forskellige rentesatser. Det er en meget, meget uproduktiv måde at gå arbejdsministeren i bedene på med hensyn til at skabe fuld beskæftigelse her i landet, at man simpelt hen skal ansætte så mange mennesker for bare at finde ud af, hvordan man laver morarenteberegninger for en sag, der har stået på over en længere periode. Vi kan simpelt hen ikke være det bekendt fra lovgivningsmagtens side. Vi må se at få én enkelt sats.

Endelig er der det tredje spørgsmål – og her var det, hr. Anders Poulsen faldt tilbage til venstres socialdemokratiske ægteskabstid – hvor hr. Anders Poulsen talte om, at han absolut ikke syntes, der skulle være ens rentesatser for købmanden og for skattevæsenet, for, sagde hr. Anders Poulsen, grunden til, at købmanden har én rentesats, er én, og grunden til, at skattekontoret har en anden rentesats, er en helt anden. Det, der skulle begrunde købmandens rentesats, var, at han skulle have erstatning for det tab, som han lider, mens skattevæsenets rentesats skal opfordre folk til at betale. Jeg tror i og for sig, at købmanden har lidt svært ved at finde ud af den sontring. Han vil meget gerne også have så høj en rentesats som muligt for at motivere folk til at betale. Omvendt er det selvfølgelig en rimelig billighedsbetragtning, at man ikke skal slippe billigere, fordi kreditor nu engang er det væmmelige skattevæsen, sammenlignet med, hvis kreditor er købmanden, og derfor har man den samme grund til at betale erstatning. Det er jo ikke således, at staten kan se helt væk fra et erstatningssynspunkt, fordi

[Glistrup]

staten kan sige: penge er noget, man har, det er ikke noget, man taler om. Når vi ser på finansloven med minus 45 mia kr., kan staten i allerhøjeste grad også have brug for erstatningsbeløb, når den ikke får betaling i rette tid, og derfor er det fjernt fra realiteterne og virkelighedens verden at opretholde to forskellige rentesatser, alt efter om kreditor er købmanden eller skattevæsenet. Derfor er der også i det tredje forhold virkelig gode vitaminer i fremskridtsforslaget, og jeg håber, at når vi nu graver os ned i de tre spørgsmål under udvalgsarbejdet, vil flere og flere kunne forstå, at det er virkelig gode ting, vi her har på lager vedrørende alle tre facetter af dette forslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Glistrup bebrejdede mig, at jeg havde hevet et gammelt svar op af skuffen ovre i ministeriet. Nu er hr. Glistrup jo kendt for at hive gamle forslag frem og præsentere dem for folketinget, og i den udstrækning det ikke er gamle forslag, er det såmænd gamle ændringsforslag, der bliver gjort til forslag, eller gamle spørgsmål, som på en eller anden måde bliver hevet frem igen. Derfor må jeg bedrøve hr. Glistrup ved at sige, at gamle forslag, tanker og ideer selvfølgelig også vil blive fulgt op af ganske traditionelle svar. Det kan der ikke være noget overraskende i.

Glistrup (FP):

Nej, men det ville unægtelig være rart, hr. minister, om man hele tiden var i overensstemmelse med verden, sådan som den har udviklet sig omkring én. Selvfølgelig er der da ikke noget skidt i ting, fordi de er gamle, men hvis ting er forældede – og det var det, jeg bebrejdede ministeren – skal han lade være med at tage dem frem. Men der kan dog blive nogen tid til, at ministeren kan forbedre sig.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det er skam ikke mine svar, der er forældede, hr. Glistrup, det er hr. Glistrups forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om folkeafstemning om atomkraft i Danmark.

[Af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 2. Fremsat 7/11 79).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Poul Nielson):

Dette drejer sig også om en genfremsættelse af et tidligere ikke vedtaget forslag fra fremskridtspartiet.

Regeringen mener ikke, at tiden nu er inde til at tage endelig stilling til principspørgsmålet om, hvorvidt vi skal indføre kernekraft i Danmark. Vi har en tidsplan, som regeringen forventer vil holde, og ifølge hvilken vi inden udgangen af 1980 skulle have undersøgt mulighederne for deponering af radioaktivt affald i Danmark og i øvrigt også i andre lande, ligesom vi også skal have gennemført en nyvurdering af spørgsmålet om reaktorsikkerhed.

Vi har uændret den opfattelse, at en beslutning om indførelse af kerneenergi skal forelægges for befolkningen ved en folkeafstemning efter reglerne i grundlovens § 42. Den vil være bindende, og man ved nøjagtig, hvad sådan en folkeafstemning går ud på i modsætning til dette forslag fra fremskridtspartiet, som ikke rigtig passer ind i systemet.

Fremskridtspartiet postulerer, at det er en ulempe at anvende § 42, idet man mener, at det bliver et detaljeret lovforslag stillet op i forvirrende paragraffer, som skulle umuliggøre en klar afgørelse. Jeg vil godt sige, at det forslag, som regeringen agter at fremsætte, når tiden er inde – og hvis vi mener, for-